

AUTOSJEDALICA

ZAŠTO I KAKO JE TREBA KORISTITI

| roditelji u akciji |

Dragi roditelji,
ovaj letak pripremili smo vam kako biste dobili informacije o načinu sigurnog prijevoza djece u automobilu i zakonskoj regulativi o vezivanju djece u automobilima koja je na snazi u Republici Hrvatskoj, a koja se u nekim dijelovima razlikuje od one u Ukrajini. Tijekom vašeg izbjeglištva i boravka u Hrvatskoj, možda ćete biti u prilici koristiti automobil za prijevoz djece, bilo da ste vozači, putnici u tuđim automobilima ili koriste usluge taxi prijevoza.
Zaštitite sebe i svoju djecu u vožnji.

Zašto su autosjedalice važne

Prometne nesreće najčešće se događaju pri malim brzinama i unutar naselja.

Zbog jakih sila, koje se razvijaju tijekom sudara ili naglog kočenja, dijete je nemoguće zaštititi u naručju ili sigurnosnim pojasom automobila koji je dizajniran za odrasle osobe iznad 150 cm visine.

Pravilno upotrijebljena autosjedalica može smanjiti rizik od smrtnog stradanja i ozljede djeteta kao putnika za više od 90 %.

Zato uvijek i bez iznimke koristite se autosjedralicom u svakoj vožnji, bez obzira na to koliko kratka ona bila. Preporuka je da prevozite djecu na stražnjim sjedalima, a nikada ih ne smijete ostavljati same u automobilima pa niti na minutu. Kad god je to moguće, dijete treba ulaziti u automobil i izlaziti iz njega sa strane koja nije izložena prometu.

Izdvajamo iz hrvatskog Zakona o sigurnosti prometa na cestama

BiOd 5. kolovoza 2014. godine prema Zakonu o sigurnosti prometa na cestama (NN 92/2014)

- **Svi putnici** u vozilu moraju biti vezani sigurnosnim pojasom vozila.
- Djeca **niža od 150 cm MORAJU** biti ispravno vezana u autosjedalici prema uputama proizvođača autosjedalice.
- **IZNIMNO** djeca visine od **135 do 150 cm** smiju se voziti vezana samo sigurnosnim pojasom vozila jedino ako su **pravilno vezana** i to na **stražnjem sjedalu**.
Autosjedalica koja se postavlja u smjeru suprotnom od smjera vožnje ne smije se **NIKAD** postaviti na sjedalo zaštićeno prednjim **zračnim jastukom** ako zračni jastuk nije fizički isključen.

Za sigurnost djeteta u vožnji važno je da je:

- **autosjedalica primjerena dobi i psihomotoričkom razvoju djeteta,**
- **autosjedalica pravilno postavljena i pričvršćena,**
- **dijete pravilno vezano.**

Preporuke za odabir autosjedalice

ROĐENJE	1 god.	2 god.	3 god.	4 god.	5 god.	6 god.	7 god.	8 god.	9 god.	10 god.	11 god.	12 god.	13+ god.
SUPROTNO SMJERU VOŽNJE													
	U SMJERU VOŽNJE vezani pojasevima autosjedalice												
			U SMJERU VOŽNJE vezani pojasevom automobila										
										Pojasom automobila			

Dojenčad se prevozi isključivo u autosjedalicama koje se postavljaju u suprotnom smjeru od smjera vožnje. Tek kada su ispunjena tri minimalna uvjeta dijete se može prevoziti u smjeru vožnje iako se preporučuje djecu i dalje prevoziti u suprotnom smjeru sve do 4. godine.

NE stavlajte dijete prerano u smjer vožnje!

Tri minimalna uvjeta koje dijete mora ispuniti za smjer vožnje:

15
mjeseci

10 kg

dijete
samostalno
hoda

Kako znati je li autosjedalica sigurna za dijete?

- Koristi se prema proizvođačevim uputama.
- Ima naljepnicu s važećim atestom (R44/04 ili R129).
- Ima naljepnicu s naznačenim slikovnim uputama kako se učvršćuje u automobil.
- Ima sve originalne dijelove, odnosno svi zamjenski dijelovi nabavljeni su u ovlaštenom servisu.
- Nije bila u automobilu koji je sudjelovao u sudaru.
- Unutar je roka upotrebe (na plastičnom dijelu utisnut je datum proizvodnje, a rok trajanja piše u uputama).
- Odgovara djetetu i automobilu u kojem se prevozi. Prije vožnje isprobali ste ju u svom automobilu, možete ju pravilno učvrstiti i u njoj vezati dijete.

Kako znati je li autosjedalica pravilno postavljena?

- Postavljena je u smjeru u skladu s uputama proizvođača.
- *Čvrsto je zategnuta pojasom automobila u trima točkama i ne miče se više od 2 cm kad je povučemo lijevo-desno za sjedeći dio ili,
- *Pričvršćena je sustavom Isofix na kojem su sve oznake indikatora zelene boje te sidrena kuka pravilno je ukopčana ili je postavljena potporna noga također s oznakama indikatora zelene boje, ako su prisutni.

.....

* Manji broj autosjedalica (uglavnom one koje podržavaju vezivanje vlastitim pojasevima do 25 kg) zahtijeva vezanje oboma sustavima – pojasom automobila i Isofix sustavom. Većina njih vezuje se samo jednim sustavom. Svakako provjerite u uputama ili slikovnim prikazima na svojoj autosjedalici način vezivanja.

Kako znati je li dijete pravilno vezano?

Autosjedalice u smjeru suprotnom od smjera vožnje

- Djetetova stražnjica u najdubljem je dijelu autosjedalice.
- Trake pojasa provučene su kroz utore u razini djetetovih ramena ili malo ispod njih.
- Trake pojasa ravne su i nisu nigdje savinute ili zgužvane, a na njima su samo originalni jastučići za pojaseve.
- Trake pojasa dovoljno su zategnute – samo jedan prst stane između pojasa i djetetove ključne kosti.
- Glava ne prelazi rub autosjedalice

Autosjedalice u smjeru vožnje

- Djetetova stražnjica u najdubljem je dijelu autosjedalice.
- Trake pojasa provučene su kroz utore u razini djetetovih ramena ili malo ispod njih.
- Trake pojasa ravne su i nisu nigdje savinute ili zgužvane, a na njima su samo originalni jastučići za pojaseve.
- Naslon za glavu namješten je najniže do sredine ušiju.

Pomoćna postolja

- Djetetova stražnjica u najdubljem je dijelu autosjedalice.
- Gornji dio pojasa ide preko sredine ramena, a donji dio pojasa nisko preko bokova.
- Trake pojasa ravne su i nisu nigdje savinute ili zgužvane te ništa nije prikvačeno za njih.
- Donji dio pojasa je zategnut preko bokova, gornji dio prianja uz tijelo.
- Naslon za glavu namješten je najniže do sredine ušiju.

Dijete se uvijek oblači u jedan sloj tanje odjeće ili u više njih. Tijekom zime, ako je potrebno, dijete se utopli jakim ili dekom PREKO zavezanih pojaseva. Skafander ili debele zimske jakne onemogućavaju pravilno vezanje djeteta pa postoji mogućnost izlijetanja djeteta iz autosjedalice u slučaju sudara ili naglog kočenja.

Kako znati da je dijete preraslo autosjedralicu?

Dijete je preraslo autosjedralicu ako:

- ima više kilograma od ograničenja naznačena na autosjedalici i(li)
- ima više centimetara od ograničenja naznačena na autosjedalici i(li)
- pojasevi autosjedalice su prenisko u odnosu na razinu ramena prema uputama proizvođača te se ne mogu više podignuti.

Skvrčene noge, ako je dijete u suprotnom smjeru od smjera vožnje, ili glava koja izviruje iz naslona za glavu do gornje razine ušiju ako je dijete u smjeru vožnje **nisu znakovi prerastanja autosjedalice!**

NE stavljajte dijete prerano u booster **s naslonom!**

Dva minimalna uvjeta za booster s naslonom:

NE stavljajte dijete prerano u booster **bez naslona!**

Dva minimalna uvjeta za booster bez naslona:

Koristite se pomoćnim postoljem s naslonom sve dok dijete nije u potpunosti spremno vezati se samo pojasom automobila.

U slučaju sudara premalo dijete vezano samo sigurnosnim pojasom automobila može biti podvučeno ispod donjeg dijela pojasa. Donji dio pojasa tada više nije na kukovima već na trbuhu što može teško ozlijediti dijete odnosno njegove unutarnje organe.

Pet točaka provjere kada je sigurno vezati dijete samo pojasom automobila:

Je li vaše dijete spremno za vožnju **BEZ POMOĆNOG POSTOLJA?**

5 TOČAKA PROVJERE

Koljena savijena preko ruba sjedala

Donji dio pojasa ide preko bedara i nisko preko kukova

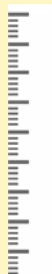

Gornji dio pojasa ide preko sredine prsa i ramena

Dijete može zadržati ispravan položaj tijekom cijele vožnje

135 cm

Dijete koje je visoko barem 135 cm smije se prevoziti vezano pojasom vozila s 3 točke vezivanja bez pomoćnog postolja ako zadovoljava gornjih 5 točaka provjere

150 cm

Za dijete do 150 cm visine najsigurnija je vožnja u pomoćnom postolju

Rabljene autosjedalice

Kako prepoznati rabljenu autosjedalicu koja nije ispravna za korištenje?

Ako ste iz donacije humanitarne pomoći dobili rabljenu sjedalicu, važno je da provjerite njen datum proizvodnje. Proizvođači sjedalica starijih od 5-8 godina više ne garantiraju njihovu sigurnost, zbog starenja plastike i sigurnosnih mehanizama.

Ako ste u prilici primiti rabljenu sjedalicu, pitajte osobu koja vam je donira sljedeća pitanja:

- imaju li informaciju da sjedalice nikad nije bila u automobilu u trenutku sudara,
- je li u roku trajanja i
- ima li sve originalne dijelove.

Ako su svi odgovori na ova pitanja potvrdni, a sjedalice je prikladna uzrastu vašeg djeteta, tada je uzmite.

U slučaju vožnje taxi službama, uz raniju najavu kod nekih pružatelja usluga može se zatražiti i odgovarajuća autosjedalice međutim ima ih jako malo u ponudi.

Udruga Roditelji u akciji - Roda je jedna od najvećih roditeljskih udruga u Hrvatskoj koja provodi različite programe i projekte među kojima je i program Sigurno u autosjedalici. Taj program okuplja savjetnice za autosjedalice već 17 godina s ciljem edukacije roditelja o važnosti sigurnosti djece u automobilu i pravilnoj upotrebi autosjedalica u suradnji sa zakonodavnim i zdravstvenim institucijama.

Rodine savjetnice za autosjedalice na raspolaganju su vam za sva pitanja i nedoumice na e-adresi:

autosjedalice@roda.hr

ili u Facebook grupi

Rodini savjeti o autosjedicama.

Nemamo prevoditelje na ukrajinski jezik, ali uz podršku Google translate, vjerujemo da ćemo vam moći pružiti savjete i informacije.

NACIONALNI
PROGRAM
SIGURNOSTI
CESTOVNOG
PROMETA

Izradu ovog letka financijski je omogućilo Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske u sklopu Nacionalnog programa za sigurnost cestovnog prometa.

Nakladnik: : RODA – Roditelji u akciji, Žerjavićeva 10, Zagreb
Tel.: 01 61 77 500 / Faks: 01 61 77 510
www.roda.hr

Dizajn i tisak: ACT Printlab d. o. o.

Naklada: 2.000 primjeraka